

Resumé

Cílem této diplomové práce bylo soustředit se na vybrané autorky v Anglii osmnáctého století. Ačkoliv byly značně oblíbené čtenáři i divadelními diváky, musely často čelit tvrdé kritice. Byly obviňovány z přílišné otevřenosti a z porušování dobrých mravů. V této době ženy měly být především poslušnými, pilnými a věrnými dcerami a manželkami. Proto literární hrdinky, které projevovaly vlastní názory, nezávislost a které hledaly naplnění i mimo sňatek a domov, byly nepřijatelné. Až nyní, přesněji v průběhu posledních desetiletí, se změnami v literární teorii, dochází k začleňování ženských autorek do kánonu. Vychází najevo, že jim vděčíme za založení literární tradice ženského psaní a za vliv na vývoj žánrů jako je komedie, romance či novela a hlavně román.

Tato studie se především zaměřila na Hannah Cowley, talentovanou autorku divadelních her, na Elizu Haywood, plodnou spisovatelku a novinářku a na Elizabeth Inchbald, literární a divadelní kritičku a autorku románů. Hlavním cílem bylo analyzovat funkci a tematicko-strukturální vliv scén či pasáží jejich různorodých děl, které se zabývají maškarními plesy. Tyto plesy byly velice populární a pro svoji éru typické. Je možné, že v době osvícenství, době zasvěcené rozumu, nabízely alternativu, změnu řádu a katarzi podobně jako karneval v době středověku a renesance. Jelikož tyto "bály v převleku" znamenaly kombinaci tradičních a kontinentálních vlivů v době války s Francií, konfliktů ve Španělsku a Americe a jelikož umožňovaly zrušení imaginárních, byť v podvědomí pevně zakořeněných, hranic mezi třídami i muži a ženami, byly viděny jako nebezpečné a zkázonosné pro společenský status quo.

Nicméně, jejich celková atmosféra, možnost volnosti a sebeurčení, ale i zmatení a nebezpečí hlavně pro ženy, byly symbolicky významné pro celkové vyznění literárních děl a jejich uspořádání. Často je maškarní ples středem všeho dění, místem, kde se postavy potkávají a kde dochází k nečekaným proměnám. Maškaráda je i prostorem, který hraje zásadní roli v celkovém rozuzlení děje.

Emblematické významy masek jsou v této práci propojeny se společenskou, hlavně tedy ženskou, maškarádou a její schopností poukazovat na pomýlenost a absurditu od žen očekávaného, často poníženého a infantilního chování. V rozboru byly použity teorie Judith Butler a Luce Irigaray, které se zabývají koncepty jako jsou mimikry a performativní akty. Tímto způsobem byly převleky, společenské role a širší významové konotace maškarád v textech ženských autorek propojeny a použity jako součásti jednoho diskursu.

Cowley se v *The Belle's Stratagem* soustředila na divadlo a jeho mimetickou funkci. Ples v maskách se v její hře stává symbolem celé společnosti. Scéna s maškarádou je dramatickým centrem, které umožní změnu vztahů i charakterů postav. Zároveň vyjdou najevo předsudky spojené s postavením žen. Hlavní otázkou zůstává lidská identita a její pojetí jako něčeho neměnného a daného. Letitia Hardy i Lady Frances předvedou, že společenské chování a dokonce i lidská podstata sama má velmi blízko k divadelnímu představení. Paradoxně se hra dobírá toho, že pravá tvář věcí je často viděna, až když jsou nasazeny masky.

Haywood ve své novele *Masqueraders; OR the Fatal Curiosity* popisuje nebezpečné dobrodružství dvou Londýňanek, které se nechají svést stejným mužem na maškarním plese. Pravdou ale je, že i ony jsou schopny přetvářky a manipulace. Nicméně ačkoliv se proti

morálce neprohřeší o nic víc než jejich milenec, jsou nakonec krutě potrestány. Text, který Haywood napsala, se zdá být kritikou takového dvojího společenského metru. Ve hře jsou odkazy na Alexandra Popea a jeho směšnohrdinský epos *The Rape of the Lock* jehož morální a společenské principy jsou tak zpochybněny a zesměšněny.

Román, který napsala Inchbald, *A Simple Story*, se věnuje společenským a kulturním změnám konce osmnáctého století. Ve dvou dílech jsou ironicky porovnány ideály a zážitky matky a dcery. Díky neustálé „karnevalové“ proměnlivosti textu a jeho tónu je složité určit, jestli je lepší submisivnost a nemastný neslaný, byť bezpečný život dcery, nebo matčina asertivita a naplňování vlastních tužeb, jako je například návštěva maškarního bálu, ačkoliv to vede k potrestání. Román může být chápán jako subversivní a je hlavně na čtenáři, co si z tohoto zobrazení celkové společenské maškarády vybere.

Ačkoliv se tyto tři texty samozřejmě liší formou, rozsahem i pojetím, všechny zrcadlí svobodu i nebezpečí maškarád. Jejich napětí, ironie, humor i společenská kritika by mohly být přitažlivé i pro dnešní čtenáře.

